

Вільям Шекспір

Макбет

Харків
«ФОЛІО»
2024

ДІЙОВІ ОСОБИ

Дүнкан, король Шотландії.

Малкольм } його сини.
Дональбайн }

Макбет } королівські воєначальники.
Банко }

Макдуйф }
Ленокс }
Росс } шотландські вельможі.
Ментіс }
Ангус }
Кет }

Флінс, син Банко.

Сівард, граф Нортемберленд, англійський воєначальник.

Молодий Сівард, його син.

Септон, офіцер з Макбетового почту.

Син Макдуйфа.

Англійський лікар.

Шотландський лікар.

Сержант.

Старий.

Троє вбивць.

Леді Макбет.

Леді Макдуйф.

Придворна дама.

Геката.

Три відьми.

Привид Банко та інші примари.

Вельможі, дворяни, офіцери, солдати, слуги, гінці.

*Місце дії — Шотландія, переважно палац Макбета;
наприкінці IV дії — Англія.*

ДІЯ ПЕРША

СЦЕНА 1

Пустельна місцевість. Грім і блискавка.

Входять т р и в і д ь м и.

1 - а в і д ь м а

Коли ще стрінемося ми
Під зливу, блискавки й громи?

2 - а в і д ь м а

Коли в бою якась одна
Здолає іншу сторону.

3 - я в і д ь м а

Нехай же швидше день мина.

1 - а в і д ь м а

Де ж зійдемось?

2 - а в і д ь м а

На пустирі.

3 - я в і д ь м а

Макбет там буде в тій порі.

1 - а в і д ь м а

Йду, котку! Жабин крик луна!

В с і
Є зло в добрі, добро у злі;
Летім мерщій в туманній млі!
Зникають.

СЦЕНА 2

Табір біля Форреса. Чути бойові сигнали.
Входять король Дункан, Малкольм, Дональбайн,
Ленокс і почет. Назустріч їм іде поранений сержант.

Дункан
Це хто — увесь в крові? Здається, зможе
Він нам про заколот усі новини
Розповісти.

Малкольм
Це той сержант, боєць
Рішучий і відважний, що мене
З полону визволив. Привіт, сміливцю!
Розказуй, друже, королю про січу.
Як там?

Сержант
Непевно. Наче два плавці
Знеможено зчепились і в безсиллі
Заклякли. Там безжалійний Макдоналд
(Злочинець справжній — сонмищем підлот
Негідника природа наділила)
Набрав на заході по островах
Ірландської піхоти. І фортуна
На кляті піdstупи його всміхнулась,
Немов повія. Але все намарно —
Макбет хоробрий (зватись так він гідний),
На неї не зважаючи, мечем,

Який димився кров'ю ворогів,
Як доблесті обранець
Пробив свій шлях, впритул з поганцем стрівсь.
Не ручкався, не церемонивсь з ним,
А розпоров од пупа аж до щік
І голову на мурі почепив.

Д у н к а н
О доблесний кузен! Достойний муж!

С е р ж а н т

Як часом з сонцем вранішнім приходять
Шторми шалені й страшні громи,
Так радість, що здавалася близькою,
Затъмарилася. Знай, королю, знай —
Як справедливість і звитяга наша
Погнали геть ірландців прудконогих,
Норвезький владар влучив слушну мить
І свіжим військом при блискучій зброї
На нас напав.

Д у н к а н
Це наших полководців
Макбета й Банко налякало?

С е р ж а н т

Так,

Як заєць — лева, горобці — орлів.
Коли казати щиро, то немов
Гармати, що заряд подвійний мають,
Удвічі дужче били ворогів, —
Хотіли кров'ю свіжою умитись
А чи Голгофу нагадати їм,
Сказати важко...
Я слабну, помочі жадають рани...

Дунаhn
Тобі твої слова і рани личать:
Ті й ті почесні. Лікаря йому!

Сержанта виводять.

Входять Росс і Ангус.

Це хто прийшов?

Ленокс
Достойний росський тан.

Ленокс
Як сяють очі! Незвичайну вість
Несе він.

Росс
Короля — хай бог боронить!

Дунаhn
Відкіль прибув, достойний тане?

Росс
З Файфа,
Королю, — вже на наше військо стяги
Норвеські прохолоду навивають.
Король Норвегії й кавдорський зрадник
На нас напали із численним військом.
Але Макбет, Беллони наречений,
В броню закутий, сміло в бій вступив —
Рука з рукою, груди із грудьми —
І загнуздав зухвалий дух, — ми врешті
Перемогли.

Дунаhn
Яке то щастя!

Р о с с

Нині

Свенон, король норвеський, просить миру;
Ми вбитих не дали йому ховати,
Аж поки у Сент-Кольмі він сплатив
Нам десять тисяч золотих данини.

Д у н к а н

Кавдорський тан нас більш уже не зрадить.
Іди ж із смертним вироком до нього,
Макбета ж привітай кавдорським таном.

Р о с с

Все виконано буде.

Д у н к а н

Що втратив той, то все Макбет здобуде.

Виходять.

СЦЕНА 3

Пустир. Лунає грім.

Входять т р и в і д ь м и.

1 - а в і д ь м а

Де, сестро, ти була?

2 - а в і д ь м а

Свиней труїла.

3 - я в і д ь м а

А ти ж де, сестро?

1 - а в і д ь м а

В матросихи сиділа.

У неї в пелені каштанів повно.

Вона все лущить, лущить їх та лущить...

«Дай трішечки», — прошу.
А товстозада в крик: «Геть звідси, відьмо!»
Поплив на «Тигрі» муж її в Алеппо,
Помчу, як щур той без хвоста,
За ним услід, услід, услід.

2 - а в і д ь м а
А я подму ще вітерцем.

1 - а в і д ь м а
Красненько дякую за це.

3 - я в і д ь м а
І я своїм тобі повію.

1 - а в і д ь м а
Та й я вітрами володію.
В кожну гавань вони дмуть,
Скрізь, куди покаже путь
Компас моряка.
Висхне він, неначе сіно,
Сну не матиме й спочину
Ані вдень ані вночі,
Ледве-ледве живучи.
Щоб за тижнів тричі сім
Схуд, змарнів на диво всім, —
Хоч його й не потоплю,
Буде лихो кораблю.
Ось, дивіться!

2 - а в і д ь м а
Що це, що?

1 - а в і д ь м а
Палець. Лоцман вів судно,
Та пішов із ним на дно.

3 - я в і д ь м а
Чуєш, чуєш, барабан?
Йде Макбет, славетний тан.

В с і

Линьмо, сестри, линьмо колом
Над водою і над долом,
Линьмо, сестри, линьмо, милі.
Тричі лине кожна з нас,
Тричі три — це дев'ять раз...
Стій... Закляття в силі.

Входять Макбет і Банко.

М а к б е т
О, день цей — найстрашніший і найкращий.

Б а н к о

Чи тут до Форреса далеко?.. Хто це?
Які вони страшні і жалюгідні!
Так наче то не жителі землі,
Хоч ходять по землі. Хто ви такі?
Чи ви живі? Мене ви зрозуміли?
Здається, так,— бо до сухих губів
Пошерхлий палець кожна прикладає.
Сказав би: ви — жінки, якби не сиві
Ті ваші бороди.

М а к б е т
Кажіть же, хто ви!

1 - а в і д ь м а
Макбете, славен будь, гламіський тане!

2 - а в і д ь м а
Макбете, славен будь, кавдорський тане!

ЗМІСТ

Дія перша	4
Дія друга	28
Дія третя	47
Дія четверта	71
Дія п'ята	96